

»SLOVENE« velja
po pošti na vsi strani Ju-
oslavije in v Ljubljani:
za celo leto naprej . . . K 240—
za pol leta 120—
za četrt leta 60—
za en mesec 20—
Za izposojnino celoletno K 42.—
Sobotna izdaja:
za celo leto K 40—
za izposojnino 55—

SLOVENE

Inzerati:
Enostopna petstvarsta (39 mm
širaka in 5 mm visoka ali nje
prostor).
za enkrat . . . po K 6—
poslana itd. . . . po K 9—
Pri večjem naročilu popust.
Najmanjši oglas 59/9 mm K 150.
Izboja vsak dan izven
ponedeljka in četrta po praz-
niku ob 5. uri zjutraj.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nebrankirana pisma se ne
sprejemajo. Uredn. telef. št. 50, uprava, št. 326.

Političen list za slovenski narod.

Uprava je v Kopitarjevi ul. 6. — Račun poštne hran.
Ljubljanske št. 650 za naročnino in št. 349 za oglaš.
avstr. in češke 24.797, ogr. 26.571, horn.-herz. 7583.

Atentati.

Tekom enega mesca dva atentata po-
litičnega značaja; prvi, poizkušeni na pre-
stolonaslednika Aleksandra, se je hvala
Bogu ponesrečil, drugi, izvršen na ministra
Milorada Draškovića, se je žal posrečil.
Nočemo razglabljaliti o motivih napadalcev,
česar bi glede atentata na Milorada
Draškovića kot bivšega ministra za notra-
nje zadeve, ki je podpisal obznanje, mogli
opozoriti na prisilovico: sila rodi protisilo.
Nas zanima predvsem načelno vprašanje,
ali se more katerikoli atentat načeloma
odobravati ali pa se mora vsak atentat, naj
si iz njega izvira še tako zaželjena posledica,
načeloma obsojati. Za nas tu ne ob-
stoja noben problem, ker krščanska načela
brezpogojno obsojajo vsak atentat in ne
pripuščajo tu nobenega kompromisa, v no-
benem slučaju. Povsod v naši državi pa ne
postoja jasnost v tej zadevi, niti v oficial-
nih krogih, in zdi se, da mnogi preso-
jajo to vprašanje z vidika: Če so posledice aten-
tata za državo ali stranko ugodne, se aten-
tat odobrava. —

Tako stališče mora naravno javnost,
zlasti vihravo mladino, demoralizirati in
ustvariti strupeno ozračje, ki zlasti v ne-
urejenih razmerah direktno pospešuje
atentatorstvo. Kaj bi pač moglo katerikoli
atentat opravičiti? Alf osebna zavest aten-
tatorja, da stori zaslužno delo za veliko
idejo? Pod nobenim pogojem! Ta zavest
je pač osebna in komunist bi si domisljal,
da utira z atentatom pot uredništvu naj-
večje ideje, kakor si jo zamišlja komunisti-
čna stranka, nacionalni atentator — da se
tako izrazimo — bi si domisljal, da stori
nacionalni ideji največjo uslugo z atenta-
tom, tretji bi mogel dobiti zopet drug po-
vod, vsi pa bi se po svojem etičnem, de-
jansko pa nemoralnem naziranju držali na-
čela: Namen posvečuje sredstva!

Spominjamo se, da je po duhu morda
res največji Jugoslovčan, pokojni dr. Krek,
povodom Principovega atentata vsak aten-
tat načeloma obsodil, ker borba za svobo-
do z atentati je nemoralna, in moralni lju-
dje in stranke, katerih programatična na-
čela temeljijo na večnih načelih kršč. etike,
imajo druge poti za osvojevalno borbo.

Dr. Krek je imel prav. Prav pa nima-
jo tisti, ki slavijo atentatorje, naj si bo tudi
kak Princip, in če pojejo tako slavo Principu
oficialni krogi ali trpijo, da se Principov
atentat proslavlja v šolah, kakor se to go-
di v Bosni, potme gojijo atentatorstvo. Mi
atentatorstvo načeloma obsojamo.

† Milorad Drašković.

Milorad Drašković, žrtev komunistič-
nega atentatorja, je bil odličen srbijski
politik, ki je kot duševni voditelj srbske
samostalne stranke igral v Srbiji in po
ujedinjenju v kraljestvu Srbov, Hrvatov in
Slovencev važno politično vlogo, tako na
Krfu, v Ženevi in v narodnem predstavi-
stvu. Bil je izredno inteligenten in moč z
evropsko civilizacijo, ki je v politični borbi
po svojih političnih načelih dosledno za-
sledoval zastavljene si cilje, ni se pa dal
zvesti od politične strasti, da bi zapustil
kdaj način borbe civiliziranega Evropejca.
Kot taktik je bil zelo spreten. Dasi je bil
kot demokrat nasprotnik Ljudske stranke,
je morda od vseh demokratov še najboljše
umeval politiko Jugoslovanskega kluba in
če ne bi dobival od svoje stranke v Slo-
veniji drugih impulzov, bi bil glede Slove-
nije zavzemal v upravnih vprašanjih isto
stališče kakor Jugoslovanski klub. Bil nam
je tudi kot politični nasprotnik simpatična
osebnost. V dobi začasnega narodnoga
predstavištva je bil prometni minister,
poznaje pa je prevzel portfelj ministra za
notranje zadeve, ki ga je vodil tudi v Pa-
šičevem kabinetu. Že zdavna, takoj po pr-
vem atentatu, poizkušeni nanj v Belgra-
du pred »Kolarcem«, ko se je vozil od za-
bave demokratske stranke, je podal demisi-
sijo, ki jo je pozneje ponovil, pa je do zad-
nje rekonstrukcije Pašičevega kabineta na
prošnjo prijateljev v stranki vztrajal na
svojem mestu. Dasi ravno na oči krepak, je
bil bolehen ter si je hotel oči očistiti na leto-
višču v Delnicah, kjer mu je pa pristigla
nit življenja roka političnega zločinca,

Atentat na ministra Draškovića.

Delnice, 20. julija. (Izv.) Danes ob
9. uri 15 minut dopoldne je bil tukaj iz-
vršen atentat na ministra Draškovića. Mi-
nister Drašković je jako rad zahajal s svo-
jimi otroki v mal, prijazen gaj v najbližji
bližini Delnic. Tudi danes je prišel ob na-
vadni uri tja s svojimi 4 otroki. V njegovi
bližini so se nahajali en detektiv in 2 oro-
žnika nekoliko dalje od njega. Minister
Drašković se je s svojo deco ravno zelo
živahno zabaval in razgovarjal, ko je pri-
šel mimo popolnoma mirno in počasi mlad
človek, ki se je nekoliko ustavil in na
videz z zanimanjem opazoval idilično
rodbinsko sliko pred seboj. V momentu
pa je potegnil iz žepa revolver, iz kate-
rega je oddal na ministra Draškovića tri
strele, katerih eden je zadel ministra Dra-
škovića naravnost v sree, tako da je ob-
ležal na mestu mrtev.

Takoj po izvršenem atentatu je na-
padalec poskušal pobegniti. Detektiv je
ustrelil za njim in ga ranil v glavo. Nato
so ga orožniki kmalu dohiteli in prijeli.

Vest o atentatu in o smrti ministra
Draškovića se je bliskoma razširila po
Delnicah. Ogorčeno ljudstvo bi bilo aten-
tatorja linčalo, da ga niso ubranili oro-
žniki pred razjarjenim občinstvom. Na
vprašanje, zakaj je zagrešil strašni zlo-
čin, je atentator mirno odgovoril: Ker je
bil Drašković tvorec »obznanec«.

Atentator je doma iz Bjeline v Bosni.
Zove se Alija Alijagić. V ponedeljek je
prišel v malo vasico Lokve, ki je odda-
ljena od Delnic okrog 15 km.

Alija Alijagić je po poklicu mizarški
pomočnik. Rojen je leta 1895. Iz svojega
rojstnega kraja Bjeline je prišel 4. t. m. v
Zagreb in iskal dela. Dela slučajno ni mo-
gel najti nikjer. V Zagrebu se je sešel s
svojim rojakom Dragoljubom Čeljakovi-
ćem, dijakom trgovske šole. Temu je tožil
Alijagić svojo nesrečo, da ne more najti
dela. Čeljaković ga je prepričeval in kon-
čno tudi uveril, da je njegove nesreče kri-
va okolnost, da pripada komunistični

stranki. Nato ga je začel nagovarjati, naj
se maščuje nad Draškovićem, ki je s svo-
jo »obznanec« moralno kriv njegove ne-
sreče. Ko je Čeljaković videl, da je Ali-
jagić voljan izvršiti atentat na Draškovića,
mu je dal revolver in 300 dinarjev in ga
napotil v Lokve pri Delnicah.

V vas Lokve je prišel Alijagić 18. ju-
lija in se nastanil v gostilni »Amerika«. Iz
Lokve je šel trikrat na Delnice, da najde
in spozna ministra Draškovića, pa mu ni
uspelo. Dne 20. t. m. je prvič videl mini-
stra Draškovića, toda ker so bili v njegovi
družbi njegovi otroci, zato ni izvršil aten-
tata takoj, ampak mu je počasi sledil v
gaj, kjer se mu je ponudila ugodnejša pri-
lika, da izvrši svojo namero.

Alija Alijagić je izjavil pri prvem za-
slišanju, da je komunist, odkar se je or-
ganizirala komunistična stranka.

Zagreb, 21. julija. (Izv.) Danes ob
1. uri popoldne so zaprli Dragoljuba Če-
ljakovića, dijaka trgovske šole, ki je pre-
govoril Alijagića k atentatu na ministra
Draškovića.

Zagreb, 21. julija. (Izv.) Danes dopol-
dne je odpotoval v Delnice kralj. namest-
nik Juraj Demetrović. Istotako je odšlo v
avtomobilih v Delnice več policijskih urad-
nikov in detektivov, da provedejo pre-
iskavo na licu mesta.

Belgrad, 21. julija. (Izv.) Vest o izvr-
šenem atentatu na ministra Draškovića je
napravila na vse belgrajske kroge silno
globok vtis. Pred plakati, na katerih so
javili Draškovićevo smrt vsled atentata, se
je zbirala silna množica, in ljudje so ži-
vahno komentirali žalostno vest. Na parla-
mentu je razboješana črna zastava.

Zagreb, 21. julija. (Izv.) Jutri zvečer
ob pol osmi uri bodo peljali Draškovićevo
truplo skozi Zagreb v Belgrad.

Belgrad, 21. julija. Ministrski svet je
sklenil, da se pogreb pokojnega bivšega
ministra za notranje stvari Milorada Dra-
škovića izvrši iz državne stroške in z vse-
mi vojaškimi častmi.

Zadnja seja ministrskega sveta pred počitnicami.

Belgrad, 21. julija. (ZNU) Sinočnji
seji ministrskega sveta bi imela prisostvo-
vati tudi muslimanska ministra dr. Kara-
melmedović in dr. Spaho, ki pa do danes
še nista prišla v Belgrad. Njiju prihoda
pričakujejo zvečer. Ministrski predsednik
Nikola Pašić bo imel pred svojim odho-
dom še dve seji s celokupno vlado, na ka-
terih se bodo razpravljala razna važna
upravna vprašanja. Zatem bo vlada obrni-
la glavno pozornost pripravi gradiva za
zakonodajno delo. Proučile se bodo in iz-

delale vse uredbe in zakonski predlogi.
Vse to gradivo se bo predložilo zakono-
dajnemu odseku.

Belgrad, 21. julija. (Izv.) Jutri se bo
vršila poslednja seja ministrskega sveta
pred odhodom predsednika vlade Pašića
na Češko. Ni pa še gotovo, če ne bo Pašić
zaradi smrti ministra Draškovića svojega
odhoda za nekaj dni odložil. Na ministrski
seji bodo razpravljali o vseh vprašanjih, s
katerimi se bo bavil zakonodajni odbor na
svojih prvih sejah.

Angleški mornarji v Belgradu.

Beograd, 20. julija. Obisk angleških mor-
narjev v Belgradu je izzval tukaj veliko
navdušenje. V pristanišču se je zbrala ve-
lika množica. Kapitan angleških ladij se je
zahvalil za sprejem zastopnikom naših ob-
lasti ter je izrazil svoje veselje, da je mogel
obiskati prestolnico Jugoslavije. Med 16.
in 17. uro se je vršila spominska slovesnost
na čast angleškemu vojakom, ki so padli leta
1915 v obrambi mesta Belgrada. Slavnost
je otvoril angleški kapitan. Nazoči so bili
vojni minister Zečević, vojvoda Bojović,
admiral Wickerhauser, častništvo, zastop-

nik zunanjega ministrstva, belgrajske ob-
čine in zastopniki drugih oblastev. Zvečer
je naše častništvo priredilo angleškim čast-
nikom svečano večerjo v častniškem domu.
Jutri odidejo Angleži v Novi Sad, nato pa
v Budimpešto.

Belgrad, 21. julija. (Izv.) Danes ob 8.
uri so se poslovili angleški mornarji iz Bel-
grada. Monitorji so zapustili sasko prista-
nišče in odpluli proti Novemu Sadu. V No-
vem Sadu jih bo sprejel poveljnik tamoš-
njega rečnege brodovja.

Rusija ne mobilizira.

Pariz, 21. julija. Vodja ruske trgovin-
ske misije v Parizu dementira vesti, češ
da Rusija mobilizira. V resnici je demobi-
lizacija v polnem teku. Istotako dementira
vesti, po katerih je baje pričakovati v Ru-
siji kmetske vstaje.

Pojačanja za Gornjo Šlezijo.

Pariz, 21. julija. »Excelsior« javlja, da
je komite francoskih zasedbenih čet v Po-
renju prejel povelje, naj ima pripravljeni
za pohod dve diviziji, ki odideta v Gornjo
Šlezijo. Vodstvo gornje-šleskih železnic je
bilo pozvano, naj skupno z nemškimi že-

leznicami ukrene vse potrebno za prevoz
obeh divizij. Kot ojačenje čet v Gornji
Šleziji pričakujejo tudi dva italijanska
polka.

Maršal Foch pride v Prago.

Praga, 21. julija. »Tribuna« piše, da
pride maršal Foch v Prago prve dni mese-
ca avgusta. Ali pride z njim tudi ministr-
ski predsednik Briand, še ni znano.

Znižanje rudarskih plač.

London, 21. julija. Rudarji so včeraj
izjavili, da se strinjajo s tem, da se s 4.
avgustom znižajo delavske plače za 2 ši-
linga dnevno.

Albanski problem.

V Albaniji se je zopet vnela državljans-
ka vojna, topot med severnoalbanskimi
rodovi in osrednjo vlado v Tirani. Naš mi-
nistrski svet je v svoji seji 20. t. m. sklenil,
da ukrene vse, kar je potrebno za zadost-
no varstvo naših meja, v političnem oziru
pa ostane naša država nevtralna.

Ta sklep naše vlade je treba odkrito-
srčno pozdravljati. To pa zato, ker obstoja
v naši državi struja, ki meni, da so nemiri
v Albaniji zadostni razlog zato, da se vme-
šamo in eventualno zasedemo severno Al-
banijo. To se vidi iz pisave nekaterih bel-
grajskih listov, ki očitno mislijo, da nam
ni treba respektirati neodvisnosti albanske
države, če se nudi prva ugodna prilika, da
jo kršimo. Sklep ministrskega sveta je do-
kaz, da g. Pašić vsaj za enkrat ni voljan
spuščati se v kake avanture glede Alba-
nije.

Priznati pa je treba, da albanski ne-
miri krijejo v sebi možnost nevarnih za-
pletljajev na vsem Balkanu sploh. Za en-
krat je gotovo dovolj, če stojimo s puško
pri nogi na meji in preprečimo, da se ne-
miri ne prenesejo na naše ozemlje, kjer ima-
mo nekaj albanskega prebivalstva. Ne
smemo pa zanemarjati položaja, ki bi mo-
gel na Balkanu nastati, ako se grško-tur-
ški spor prenese na evropsko ozemlje. Za
zdaj je tudi ta nevarnost nekoliko odmak-
njena, bi se pa mogla zopet približati. Tu
bo treba od strani naše vlade jasno dolo-
čenih smernic, da se prepreči požar na
Balkanu, ki bi ogrožal mir.

V tem oziru imamo zadosti trdno ga-
rancijo za mir v jugoslovansko-rumunski
pogodbi. Čeprav se ne nanaša na Balkan,
se da lahko tudi nanj raztegniti. Glavno
je, da se prepreči kakšno paktiranje Bol-
garije s komurkoli v škodo miru na Bal-
kanu in da zavzamemo svoje stališče tudi
napram Grčiji. Ako bi se glavne sile na
Balkanu predhodno sporazumele, bi ne bi-
lo težko priti do čistih računov tudi z Bol-
garijo in politični zemljevid Balkana bi se
dal korigirati, ne da bi prišlo do konflikta,
kateremu se je treba v interesu ne samo
nas, nego cele Evrope na vsak način izog-
niti. V vsakem slučaju pa se morajo krotiti
vsi neupravičeni osvajaški instinkti, zlasti
pa ni v našem interesu kršiti princip neod-
visne Albanije v njenem današnjem obse-
gu, ker bi imeli z Albanci večne križe in
težave. Princip mora biti ta, da sami ne
težimo za albanskim ozemljem, niti pustimo
drugim, da vtikajo svoje prste, kakor
dela to Italija, v Albanijo, ki naj se sama
uredi, kakor ve in hoče.

Na drugi strani moramo kljub vsem
simpatijam do Bolgarije kot slovanske
države odkrito reči, da se ji ne smejo da-
jati nobeni upi glede kakšnega dela v Ma-
kedoniji, pač pa se more vprašanje njene-
ga izhoda do morja resno vzeti v pretres.

Nam se zdi neobhodno potrebno, da
pride slično kakor zdaj med velesilami gle-
de Dahnega vzhoda tudi pri nas do konfe-
rence balkanskih državnikov, da se to
vprašanje odkrito pretrese. Dokler pa to
ni mogoče, bi bilo skrbeti za sporazum
vsaj med Jugoslavijo, Rumunijo in Grčijo,
da se prepreči poizkus od vsake druge
strani zanetiti na Balkanu usodni požar.
Vzdržanje miru je taka kategorična po-
treba, da so nadaljnji koraki v to svrhu ne-
obhodno na mestu.

Pred rešitvijo irskega vprašanja.

London, 21. julija. Kabinet se je pečal
včeraj popoldne z irskim vprašanjem. Zve-
čer je bil Lloyd George sprejet pri kralju
v avdienci. Danes dopoldne bo predložil
Lloyd George De Valeri končnoveljavne
predloge gled rešitve irskega vprašanja

GRŠKO-TURŠKA VOJNA.

Atene, 21. julija. Uradno vojno poro-
čilo: Grške čete so v torek ob dvajsetih
zasedle Eski Schir.

ZAROTA V ODESE.

Helsingfors, 21. julija. Po poročilih iz
Odeše je bila tamkaj odkrita velika proti-
revolucionarna zarota. Aretirali so nad
100 častnikov.

Iz Goriškega.

Miren pri Gorici, 16. jul. 1921.

Prve dni tekočega tedna je obiskal Julijsko Benečijo minister za osvojenost kraja g. Raineri. Pričati se je hotel na licu mesta o stanju obnovitvenih del ter o splošnem položaju dežele. Ob tej priliki se je zgodilo prvikrat, da so se zastopniki naših slovenskih korporacij predstavili italijanskemu ministru. Zastopniki »Zveze slovenskih županstev«, zadrugi vojnih oškodovancev in »Goriške zveze« so zaprosili za avdijenco pri ministru v Gorici in so bili sprejeti. Kakor poročajo, se je minister živahno zanimal za razne potrebe in pritožbe, ter je obljubil pomoč. Pribiti je treba zlasti dejstvo, da je na pritožbo o zavračanju slovenskih cenilnih vlog glede vojne odškodnine od strani finančne oblasti izjavil, da morajo biti oblasti glede jezika popolnoma nepristranske, da imajo Slovenci pravico vlagati slovenske prošnje in da se vsled tega iste ne smejo nič počasneje reševati. Izjavo moramo vsekakor toplo pozdraviti in se pri naših slovenskih vlogah, če je treba tudi nanjo sklicevati. Če bo pa pri raznih ital. zagrizenih dovedla do remedure, je drugo vprašanje, kajti zanje je »Rim — daleko, avtoriteta centralnih oblasti pa — visoko«.

Minister je obiskal Soško dolino in Furlanijo. Zakaj merodajni faktorji niso poskrbeli, da bi si bil ogledal tudi goriško okoličino in Kras, ki sta najbolj porušena, nam ni znano. Najbrže so se bali, da bi se bil minister na licu mesta prepričal, da prebivajo tam sami Slovenci. Nekoliko potemtakinja mora biti pri naših drugorodnih so državljanih vedno!

Italijanski parlament sedaj ne zboruje. Vrnili so se domov tudi naši slovenski poslanci, g. Šček sicer šele pred par dnevi in gre, kakor čujemo, že prve dni prihodnjega tedna zopet v Rim. Predno je prišel g. Šček domov, je skušal zainteresirati merodajne kroge še za razna pereča vprašanja. Med drugim je bil pri državnem tajniku v Vatikanu kardinalu Gaspariju, kateremu je izrazil našo željo, da bi se ustanovila za Jugoslovane v Italiji samostojna škofija, ki bi bila podrejena direktno Sv. Stolici in bi imela samo domačo duhovščino. Nadalje je zahteval pomoč za preganjano istrsko duhovščino. Pri novem ministrskem predsedniku Bonomiju in drugih ministrih je zahteval, da se naj vojnim oškodovancem čimprej izplača vojna odškodnina, naj se takoj odpro zaprte slovenske šole itd. Upajmo, da vsi ti koraki našega delavnega poslanca ne bodo ostali brez vspeha.

V času od mojega zadnjega pisma smo dobili v Italiji novo ministrstvo. Slovenci ne moremo žalovati za Giolittijem, ki je kriv, da je tekla slovska kri v Istri, in drugih nacionalnih nasilstev, a se tudi ne moremo veseliti njegovega naslednika, ki je eden glavnih povzročiteljev rapalske nesreče. Vendar pa postaja državnim krmljarjem vedno bolj jasno, da se s fašističnim terorjem ne da več tlačiti italijanskih državljanov. Vraga, ki so ga sami poklicali, so se pričeli oblastniki sami bati: prvi je zbežal Giolitti. Položaj nove vlade ni posebno trden in se ji splošno prerokuje kratko življenje. Otrsla bi se rada fašistovskih objemov in se približala socializmu. Pri tem laviranju od desne na levo pa lahko zgubi ravnovesje in pade. Situacija je skrajno napeta, italijanski vulkan je zopet enkrat pred izbruhom. Proti oboroženi fašistični armadi se je začela zbirati druga socialistično-komunistična, tudi oborožena armada; arditii rossi. Ako nima vlada več dovolj moči, da bi odvzela civilnemu prebivalstvu orožje, se lahko čez noč izcimijo nedogledni zapletljaji. Kajti, kakor pravijo, je okužena že tudi vojska in nezanesljivi karabinerji. Kaj pride? Chi vivrà vedrà!

Politične novice.

+ Kmečka zveza v Svibnem je priredila v nedeljo dne 17. t. m. velik javen shod na Jagnjenici, kjer je bilo ravno tudi cerkveno »žegnanje«. Kot prvi govornik je nastopil g. profesor Kováč iz Novoga mesta, ki je govoril o kulturnem boju, ki ga hoče naša vlada začeti najprej v šoli. Za njim pa je g. župnik Bajec iz Šent Janža pojasnil sedanji politični položaj in prikazal »samostojne« v pravi luči. Nazadnje pa je g. akademik Peternelj iz Ljubljane na kratko povzel »sebino obih govorov in dal tozadevne resolucije na glasovanje, ki so bile vse z velikim navdušenjem sprejete, nakar je predsednik gosp. Martinšek zaključil shod. Resolucije se glase: 1. Odobravamo odločni nastop naših poslancev, zbranih v »Jugosl. klubu«; 2. spodbujamo in pozivljamo »Jugosl. klub«, da neizprosno nadaljuje boj, dokler ne doseže revizije sprejete ustave; 3. odločno zahtevamo v imenu krščanskih staršev v vsaki šoli, v kateri se bodo vsi predmeti podučevali v verskem duhu, ne pa da bi se samo milostno trpelo par ur krščanskega nauka; 4. na vso moč pohvalno priznavamo izvrstno vzgojno delovanje našega »Orla« ter ga navdušujemo, naj še bolj poglobi svoje vzgojno delo med našo moško in žensko mladino; 5. z gnusom obsojamo razdirajoče početje »svobodomislnega« slovenskega časopisa, ki hujska zoper vero in cerkev, ter s tem tudi zoper našo državo!

+ »Blok hrvaške opozicije«. Belgrajska »Epoša« od 20. julija ima sledeče poročilo iz Zagreba: »Na podlagi izčrpnih informacij trdim, da je formiranje bloka med Narodnim klubom, Jugosl. klubom in Radičevno stranko le še vprašanje nekoliko dni. Na temelju »revizija ustave« so se vse te stranke skoro že sporazumele za skupno akcijo proti sedanji vladi. V slučaju popolnega sporazuma bi Radičevci prišli v parlament, toda gotovo to še ni. Računajo na to, da bi postal šef tega bloka dr. Trumbić, in sodelovanje g. Stojana Protića, ki ga smatrajo tu kot nepomirljivega protivnika sedanje ustave, izgleda tukajšnjim politikom zagotovljeno. Blok računa na to, da se mu bodo pridružili tudi nezgodovoljni iz muslimanskega kluba, mogoče tudi cela Spahova skupina. Na zemljoradnike, socialiste in republikance polagajo v tukajšnjih političnih krogih manj upanja.« Ta in podobne vesti, ki krožijo že nekaj dni po demokratskem časopisju, so zgolj časnikarske kombinacije.

+ »Metamorfoze gospoda Vošnjaka.« Pod tem naslovom prinaša belgrajska »Politika« od 19. t. m. uvodnik, v katerem kar mrgoli različnih obtožb proti dr. Vošnjaku — ali osnovanih, ali neosnovanih, tega mi ne moremo raziskavati, ker nimamo dovolj tečnega vpogleda za kulise — glede njegovega delovanja kot člana Jugosl. odbora za časa svetovne vojne v Ameriki. Značilno na tem napadu je, da je mogel dati potrebne podatke zanj samo gospod, ki mora imeti dostop do jako zanimivih dokumentov in diplomatskih poročil. Ravnotako značilno je, da je objavila ta članek baš »Politika«, ki sicer zelo simpatizira z demokracijo in njihovimi »samostojnimi« poročniki.

+ Odlikovanje. Bivšega srbskega poslanika na Dunaju Jovanovića je odlikoval papež za njegove zasluge pri sklepanju konkordata med Vatikanom in kraljevino Srbijo z velikim križem reda sv. Gregorja Velikega.

+ Zaplenjeni listi. Včeraj je zaplenila zagrebška policija vso naklado »Jutarnjega lista« in »Narodne Politike« zaradi neke notice o preiskavi proti komunistom.

+ Nova uredba v sekvstrijih. Komite ministrov, ki obstoja iz pravosodnega, finančnega, ministra za socialno politiko in

ministra za šume in rude, je razpravljal o ukinjenju naredbе o sekvstrijih in lasti inozemcev v naši državi.

+ Mažarske reparacije. Z Dunaja se nam poroča: Repariacijske zahteve entente napram Mažarski se bodo v najkrajšem času objavile in so zelo velike. Mažarska bo morala plačati 35 milijonov frankov v zlatu. Velik kontingent svoje živine bo morala oddati Italiji in nacionalnim državam. Dvajset let bo morala oddajati polovico premoaga iz premogovnika pri Pečuhu. Določene so tudi neke sankcije, ki se tičejo tudi evakuacije pečuskega ozemlja.

Dnevne novice.

— Regent Aleksander je na potu v Pariz zapustil Vichy.

— General Hadžič, bivši vojni minister, je imenovan za prvega adjutanta regenta Aleksandra.

— Kmetijski pouk po deželi. Poverjeništvu za kmetijstvo priredi na podlagi došlih prošenj sledeča predavanja tekom prihodnjega časa in sicer: 1. v nedeljo dne 31. julija: pri sv. Petru pod Mariborom (strok. učitelj inž. Petkovšek o poljedelstvu) 2. v nedeljo 7. avgusta: v Godešicah pri Škofjeloči (kmetijski svetnik Rohrmann o poljedelstvu) 3. v nedeljo 14. avgusta: v Slatini (viš. živinorej. nadzornik inž. Zidanšek o živinoreji), v Teharjih (strok. učitelj inž. Kropivšek o živinoreji in pridelovanju kreme); v ponedeljek na praznik 15. avgusta: v Rogatcu (viš. živin. nadz. inž. Zidanšek o živinoreji).

— Pravoslavni episkop v Sloveniji. Samouprava pše: »G. Ilarín Zeremski, gornje-karlovški episkop je imenovan za episkopa Slovenije, ker se je na slovenskem teritoriju ustanovilo že več pravoslavni parohij (župnij) naših Slovencev.« — »Samouprave« je očitno hotela zapisati »pravoslavni vernikov v Sloveniji«. Op. ured.)

— Ministri na dopustu. Minister za javna dela Joža Jovanović in minister za socialno politiko dr. Vekoslav Kukovec sta odpotovala na petnajstdnevni dopust.

— Uradniške organizacije v Belgradu so pričele proučevati zakonski načrt o uradnikih, ki ga je sestavila posebna komisija. Uprava zveze državnih uradnikov je seznanila vse organizacije s tem načrtom in jih pozvala, naj ga dobro prouče in predlože svoje pripombe. Uprava bo stopila v stik tudi z državno komisijo, ki je določena, da pod vodstvom ministra pravde izdela poseben zakon o uradnikih. Načrt bo izročen v avgusta ali septembru zakonodajnemu odseku.

— Odlikovanje koroškega dobrovoljca. Anton Zorman iz Zgor. Brnika na Gorenjskem, sedaj fin. pripravnik v Prekmurju, se je udeležil leta 1919. osvobodilnih bojev na Koroškem. Za svoje hrabro ponašanje je dobil sedaj »srebrno medaljo za hrabrost«. Vrlemu junaku čestitamo!

— Ovisi pri Podnartu. Dne 20. t. m. je bila pri nas volitev župana in občinskih svetovalcev. Za župana je bil izvoljen g. Anton Špendal, posestnik na Sp. Dobravi, za svetovalce pa gg.: Janez Mihelič, posestnik »Rovte«, Jakob Praprotnik, posest., Prezrenje, Alojzij Bohinec, posest., Mišače, Franc Jerala, delavec, Česnjica. Vsi so odločni pristaši SLS. Tako je stara liberalna trdnjava, kjer je že dolga leta županoval znani liberalni gostilničar in lesni trgovec Anton Pogačnik v Podnartu, prišla v posest SLS. Liberalnim močtem vsa zlahta ni nič pomagala.

— Podraženje premoga. Današnji »Slov. Narod« se opravičuje, češ da je kritiziral tudi novo podraženje premoga, ki je potrdil demokratski minister dr. Krizman. Da, da, z 10 vrticami, ki pomenijo samo registriranje, o »neizprosnih borbi« pa ni niti govora, ker tiči za zadevo demokratski minister. Zaman smo čakali »Na-

rodovih« uvodnikov in brezštevilih notic tudi sedaj, proti novemu podraženju premoga. Vsakdo ima v takih vprašanjih lahko svoje mnenje, toda če mu gre res za stvar in ne za strankarsko izkoriščanje, mora biti doslednejši, kakor je »Slov. Narod« v tej zadevi.

— Ministri in draginja. »Politika« od 19. t. m. beleži: Predno so se razšli po kopalnicah, so naši ministri vendarle še prišli do tega, da poleg premoških važnih poslov popravijo še eno krivico, ki so jo naredili samim sebi. Oni so sami začeli dvomiti o uspehu »uredbe za pobijanje draginje«, ki jo pripravljajo že toliko mesecev in ki bo te dni zagledala luč sveta; zato so končno sklenili, da povečajo svojo mesečno plačo od 10.000 dinarjev še s posebno draginjsko doklado od 90 dinarjev dnevno. Nova draginjska doklada velja od 1. maja t. l. dalje. Z 12.700 dinarji (50.800 kron) mesečno se bo že dalo kako životariti do jeseni, ko pridejo čisto gotovo nove doklade za drva in ostale zimske stroške.

— Trgovski visokošolci (brez ozira na mesto študija) se nujno pozivljajo, da se udeležijo sestanka radi I. kongresa jugoslovenskih trgov. visokošolcev, ki se vrši v petek dne 22. t. m. ob 20. uri v restavraciji Narodnega doma. — Pripravljalni odbor.

— Nepreklicno. Minister Pucelj je novomeškemu »Sokolu« dovolil efektivno loterijo v korist zgradbe lastnega doma. »Jamstvo« je prevzel novomeški »Sokol«! Zrebanje je bilo nepreklicno določeno na 2. julija t. l., potem je bilo preloženo nepreklicno na 23. julija in sedaj je zopet nepreklicno prestavljeno na 20. avgusta. 20. avgusta bo pa nepreklicno sistirano. Zdravo!

— Velika železniška nesreča. Dne 20. t. m. ob pol 7. zv. je po žel. mostu pri Sisku korakal oddelek vojakov, ki se je vračal z vaj. Nenadoma je izza ovinka, zaraslega z grmovjem, prigrmel orientni ekspresni vlak, ki ga je vlakovodja zadnji hip sicer skušal ustaviti, a zaman. Vlak je zavozil v vojaške, od katerih so 3 takoj obležali popolnoma razmesarjeni pod kolesi, sedmero je bilo tako težko ranjenih, da ni upati na okrevanje. Precej je lahko ranjenih. Mrtve in ranjene vojaške so prepeljali v Sisek. Nesrečo je zakrivil častnik, ki je vojaštvo vodil preko ozkega železniškega mostu.

— Umrl je dne 20. t. m. v Kamniku hišni posestnik g. Ivan Breznik. Pokopali ga bodo danes popoldne. Naj v miru počiva!

— Davčne komisije. Začasni zakon o proračunskih dvanajstihah z dne 27. junija 1921, »Službene Novine« štev. 154, ustreza že ponovno izraženi želji davčnih zavezancev, da se vzpostavijo cenilne komisije za dohodnino in priredbene komisije za pridobnino. Da se pospeši volilno postopanje, so dosedanjí predpisi, ki so bili proračunjeni za povsem druge razmere, kolikor mogoče poenostavljeni. Najvažnejši sta dve izpremembi: 1. Da se uvede ustna volitev namesto pismene, 2. da se v dohodninske komisije ne voli več po volilnih razredih, marveč v eni sami skupini. Interesirani krogi nevarno morebitni preuredbam v prihodnjih letih, ako bi se izkazale za potrebne, tem spemembam niso ugovarjali, samo da pridemo čimprej do komisij. Volitve se bodo opozorili na volitve, volilni dan, način in kraj volitev v Uradnem listu in po javnih razglasih po občinah. Posebne poverilnice in glasovnice se ne bodo razpošiljale. Volitve se bodo pa vršile na nedeljo in na sedežu vsakega davčnega urada in ne kakor do sedaj le na sedežu davčnih oblastev. Ako bi se volitev ne udeležili vsaj trije volilci, preide pravica izbrati polovico dohodninske komisije na poverjeništvu za notranje zadeve in pri pridobninskih komisijah na trgovsko in obrtniško zbornico. Volitev v dohodninske komisije se bo na

LISTEK.

Razvoj Jugosl. misli pri Kreku.

(Iz predavanja v S. K. S. Z. dne 4. januarja 1921.* — Sestavil I. Dolenc.)

(Dalej.)

1. december 1. 1870.

Ko so leta 1870. Nemci nepričakovano dosegli nad Francozi zmago, je začelo v Avstriji pangermanstvo brezobzirneje nastopati. Avstrijski Nemci so neprikrito izražali svojo željo, da ponemčijo slovenske manjšine — ali tudi večine — v posameznih pokrajinah, zgradijo preko Slovencev svoj most do Adrije in napravijo iz Avstrije nemško predstražo; v javnosti je tudi odkrito nastopala struja, da se Avstrija zedini z Nemčijo. Med nemškim narodom se je govorilo o bodočem boju med Nemci in Rusi, pri Slovencih pa je to govorjenje odmevalo v Levčevih krilatih besedah, da »bomo Slovenci ali Rusi ali Prusi.« (Prim. Prijatelj, Janka Kersnika zbrani spisi, zvezek VI., sešitek I., str. 129.)

Ta strah pred mogočim nastopajočim nemštvom je vplival tudi na slovenske,

hrvaške in srbske politike, da so se sestali 1. decembra 1. 1870. v Ljubljani politiki iz Slovenije, Hrvaške, Slavonije, Dalmacije, srbske Vojvodine in Reke ter sklenili slovesno izjavo, da so Slovenci, Hrvatje in Srbi en narod in da zahtevajo združitev na književnem, gospodarskem in političnem polju.

Baš na dan našega narodnega praznika smo torej praznovali letos petdesetletnico prve izjave Srbov, Hrvatov in Slovencev, kjer naglašajo, da so en narod in da zahtevajo ujedinjenje tudi na političnem polju. To je bila »majniška deklaracija« v prvi izdaji.

Slovenci ob času vojsk proti Turkom v letih 1875—1878.

Ko je izbruhnil v juliju 1. 1875. v Hercegovini upor »raje« proti Turkom, so spremljali Slovenci ta pokret z velikim navdušenjem in pošiljali ustašem ne samo podporo v obleki in denarju, ampak tudi prostovoljce in — smodnik. Ustanek bosanskih in hercegovskih kristjanov proti stoletnemu tlačitelju v tej borbi in v vojskah v nastopnih letih so opevali najboljši takratni slovenski pesniki Štritar (v ciklu pesmi s skupnim naslovom »Raja«, Gre-

gorčič, Pagliaruzzi-Krilan i. dr. Številni spisi v prozi leposlovnega, političnega in poljudnoznanstvenega značaja, ki so izšli ali v časopisju, ali v koledarjih, ali v posebnih knjigah, so utrjevali v ljudstvu prepričanje, da se vsi sedaj sveti boj med križem in polumesecem. (Beri n. pr. spis: »Kaj se je godilo pretečena tri leta doli na Turškem?« v »Večernicah« Mohorjeve družbe 1. 1978. in zgodovinsko povest »Križem sveta«, ki jo je izdala Družba leto poprej!) V turških porazih so videli naši ljudje tudi kazen za zločine, ki so jih storiili svoj čas Turki Slovincem. Zato so pozdravljali Slovenci tudi boj, ki ga je pričela 1. 1876. Srbija proti Turkom, pesem je opevala ruske junake, ki so šli 1. 1877. v daljno Turčijo osvoboditi brate po veri, v pesmi se je slavil bolgarski hajduk, ki je zapustil smrtno ranjen svojim tovarišem to oporoko, da osvobodijo zemljo, v kateri bo spal. Tudi okupacijo Bosne in Hercegovine po Avstriji je slavila slovenska pesem. Naše ljudstvo je videlo v tej okupaciji samo turški poraz, konec politične nadvlade mohamedancev v teh pokrajinah. Da je reflektirala na Bosno tudi Srbija, tega ljudstvo ni niti vedelo.

Slovensko časopisje se je zavedalo položaja, ki bo nastal na Balkanu po polo-

mu Turčije. V marcu 1. 1878. je opozarjal ljubljanski »Slovenec« vlado na to, da bo po razpadu Turčije postalo na Balkanu svobodno jugoslovansko (takrat so še rekli »ilirsko«) prebivalstvo, ki bo težilo za svojim ujedinjenjem. To ujedinjenje se lahko izvrši v okviru habsburške monarhije, ako postane ta na zunaj prvoboriteljica križa proti polumesecu kakor v dobi Evgena Savojskega in Lavdona, v svoji notranji ureditvi pa dá Jugoslovanom lastno državo »Ilirijo«, ki bo tako procvitala, da bo postala privlačna sila ne samo za Slovence v Turčiji, ampak celo za Srbe v Srbiji. Če se pa Avstrija ne bo zavedala svoje dolžnosti do Jugoslovanov, »ako ne bo hotela združiti razkosanih udov ilirskega plemena, potem ilirska ideja (= ideja ujedinjenja vseh Jugoslovanov. Op. p.) sicer ne bo izumrla, a nje nositeljica postane mesto velike Avstrije mala Srbija, ki pa bo vsled te oživljajoče ideje postala Avstriji nevarna in dokaj močna sosedica, kakor je že rekel piemontski kralj: »Mi smo močni ne toliko po svoji velikosti in vojni sili, ampak po ideji, ki jo zastopamo.« (»Slovenec« z dne 5. marca 1. 1878.)

Ta izvajanja dalekovidega člankarja je prihodnost v celoti potrdila.

(Dalej.)

podstavi teh določil izvršila takoj, čim se stavijo davčna oblastva volivne imenike in poteče reklamacijski rok, tako da bodo priredile dohodnino za l. 1921 in prejšnja leta, v kolikor še ni odmerjena, zopet celnilne komisije.

— Šolarsko veselico je priredilo vodstvo enorazredne ljudske šole v Bukovčici nad Škofjo Loko dne 10. t. m. ob 3. uri popoldne. Vzpored je bil sledeči: 1. Pozdrav; 2. venček na glavi (petje); 3. Soči (deklamacija); 4. Tolažba (prizor); 5. Bog je vstvaril (petje); 6. oba junaka (prizor); 7. pastir (deklamacija); 8. telovadba s petjem; 9. Kje so moje rožice (petje); 10. Teta iz Amerike (mladinska igrice v dveh dejanjih). — Vse točke so bile v rokah samih otrok pod vodstvom vrliga učitelja g. Štefana Scheina, ki je petje (dvoglasno) tudi spremljal s kitaro. Mlada učenka je ob 1. točki pozdravila mnogoštevilno domače občinstvo ter prosila milostne sodbe, kar je bila le velika skromnost, kajti vse točke so se izvršile nad vse pričakovanje dobro, posebno pa 7., 8. in 10. Gregorčičeva »Pastirja« je doklamoval v planinskega pastirja oblečen učenec »zakrivljeno palico v roki« kaj živahno. Ob 8. točki je učitelj Schein s sonornim glasom pel »Slepca« (Le enkrat bi videl), a deklice na odru so mimično tolmačile slepčeve občutke. Ganljivo-krasen prizor! Ob 10. točki so vsi igralci in igralka kaj dobro pogodili svoje vloge, kakor da so odrasli diletantje. Čuditi se mora človek uspehom, ki jih je dosegel g. učitelj v pripravi zakotni vasici!

— Napad na g. Jakoba Modica v Tomišlju. Na 4. julija ob 1. uri zjutraj so bili v Tomišlju skozi zaprto okno vrženi v spalno sobo 3 kamni, ki so pobili 3 šipe in poskodovali zastor. V veliki nevarnosti sta bila tudi Jakob in Maria Modic in le slučajno se morata zahvaliti, da ni enega ali drugega kamen zadel. Orožniki so aretirali in izročili sodišču Franca Jankoviča in Franca Štrumlja iz Tomišlja, ker sta močno osumljena, da sta metala kamne.

— Tatvina obleke na Toškem čelu. Mladenci 20—25 let star, srednje postave, črnih las, brez brk, oblečen v zelenkaste hlače, črno suknjo, črn klobuk je 7. t. m. ukradel posestnici Mariji Premoze na Toškem čelu 1 zelenkasto, 1 sivkasto, 1 rjavkasto moško obleko, 1 črne usnjate gamaše, 1 zlato broško, 200 K denarja in 1 črno usnjato denarnico.

— Nepošten bančni uradnik. Zagrebška policija je aretirala bančnega uradnika Vladimirja Dočkala, ki je poveril veliko svoto denarja tri Čški industrialni banki. Pri njem so našli še 145 tisoč kron.

— Zadržnica »Jugoslovanske Matice« v Radomlju priredil v nedeljo, dne 24. julija ob 4. uri popoldne na vrtu g. A. Slokarja, gostilničarja v Domžalah »javno tombolo« v prid Jugoslovanske Matice.

— Uporaba orožja pred sodiščem. Josip Cotič in Alojzij Rekar sta 20. majnika 1921 delala službo kot uslužbenca finančne kontrole. Naproti so jima prišli trije tihotapci, katere sta ustavila s klicem: »Stojte!« Eden tihotapec se je ustavil, druga dva sta zbežala. Cotič ju je zasledoval in ko na opetovani poziv nista postala, je nameril s puško proti bližnjemu v noge, sprožil, medtem pa je drugi tihotapec izginil v goščavo. Precej se je začel klic: »Na pomoč!« Ko sta uslužbenca finančne straže s pomočjo tretjega tihotapca preiskala gozd, so našli Bizjaka s prestreljenimi prsi mrtvega na tleh. Deželno sodišče je Cotiča opustilo ob obtožbi pregreška po § 355 k. z., ker ni prekršil predpisov o rabi orožja.

— Džamija v Parizu. V Parizu bodo zgradili v najkrajšem času džamijo, da se na ta način izkažejo hvaležne muslimanom, ki so se borili za Francijo. V to svrhu je francoski parlament že dovolil pol milijona frankov kredita.

— Pretep na Toškem čelu. Več fantov je pilo 3. julija v Jarcovi gostilni, na harmoniko jim je sviral posestnik Anton Dobnikar brezplačno. Ker so se pričeli fantje zbadati, je Dobnikar gostilno zapustil. Ko je zjutraj ob 4. opravljal Dobnikar doma živino, so prišli fantje k njemu v hlev. Dobnikarja je udaril Franc Božič z železno palico po hrbtu, da je precej padel na tla. Franc Prek, Anton Božič in Lovrenc Zarc so ga suvali z nogami po životu, trebuhu in glavi. Dobnikarja so nato odvedli v gostilno nazaj, kjer so ga še pretepali.

— Ljubosumen stavec. Sarajevski listi javljajo, da se je pred nedavnim časom oženil 74letni Josip Modan z 25letno ženo. Bil je nanjo zelo ljubosumen in jo je ob priliki neke zabave, ker se mu je zdelo, da žena malo preveč ogleduje mladence, na mestu ustrelil z revolverjem. Nato je pobegnil in orožnikom se še ni posrečilo, da bi ga ujeli.

— Nepošten ruski baron. Železniški uradnik Ivan Olejnik v Zagrebu je bil zelo ponosen nato, da je stanoval skupaj z nekimi ruskimi baronom. Kako se pa je začudil, ko sta iz uhanov, ki jih je imel v omari, zmanjkala dva briljanta. Tatvino je naznanil policiji in izrazil svoj sum, da je g. baron vzel briljanta. Policija je to tudi dooznala in barona, ki je prodal briljanta za 3100 K, kljub njegovemu visokemu pokolenju zaprla.

— 400 kron za razbiti škodolico. Te dni je bil v Zagrebu kaznovan lastnik »Narodne kavarne« Neumann — sedaj se piše Novaković — na 400 k globe, ker je serviral nekemu gostu kavo v posodi, ki je bila

malo odkrhnjena. Obenem se mu je naročilo, da naj v bodoče pazi na red in snago. — Bilo bi jako umestno, ko bi se slične stvari tudi po ljubljanskih lokalih malo bolj pazilo. Hvaležni bodo gosti in trgovci s posodo.

— Aretiran tihotapec saharina. Trgovski pomočnik Iva nTolajč je hotel utihotapiti večjo količino saharina iz Dunaja v Beograd. V Novem Sadu pa so mu prišli na sled in mu zaplenili 33 kg saharina. Kaznovan je bil na 200 tisoč dinarjev globe. Ker pa toliko ni mogel plačati, bo sedel leto dni v zaporu.

— Predrzen vlom. Zagreb postaja vlemesto v vsakem oziru in ne zaostaja tudi, kar se tiče tatvin in vlomov, mnogo za evropskimi centri. Pred par dnevi so neznan predrzeni vlomili v manufakturno veletrgovino Ulman v Llici in sicer na ta način, da so vdrli v klet, ki se nahaja pod trgovskimi lokali. Potem pa so v podu naredili večjo odprtino, skozi katero so zlezli v trgovino in iz nje odnesli za približno 50 tisoč kron blaga in denarja. V trgovino Ulman so bile že ponovno izvršene tatvine in se dosedaj še ni posrečilo zalotiti vlomilcev.

— Svetovna mojstra v rokoborbi. Te dni sta prišla v Zagreb dva precej rejena možaka, ki sta se izdajala za svetovna mojstra v rokoborbah. Z veliko reklamo sta privabila precej ljudi k predstavi, na kateri pa se je kmalu izkazalo, da jima je šlo samo za visoko vstopnino. Ker je postalo občinstvo precej nestrpno, je policija tema svetovnim mojstrom svetovalo, da čim prej izgineta, kar sta seveda prav rada storila.

— Lahkomisljeno dekle. Frančiška Novak iz Trnovca je služila pri Doroteji Žirovnik v Kamniku Žirovnikovo gospo so opozorili, da Novakova ni poštena, valed česar je pregledala njen predal in našla v njem več žepnih robcev in nogavic. Ukradla je tudi 400 kron vreden prstan. Novakovo je deželno sodišče v Ljubljani obsodilo na 8 dni zapore.

— Za Jugoslovansko Matico so darovali: Dr. Krevl K 1240.— kot pravni honorar v zadevi Lebingger kontra Svetec; Kegljaški klub v gostilni Oblik v Litiiji 400 K in g. Alojzij Zigon, sodni predstojnik v Litiiji 100 K. Iskrena hvala.

— Prva zamorka doktor filozofije. Na pennsylvanski univerzi je bila pred kratkim promovirana za doktorja modroslovja mlad zamorka Sabie Mossell. To je prva žena črnega plemena, ki je dosegla to čast. Ona je hči prvega zamorca, ki si je na istem vseučilišču pridobil doktorsko diplomu iz prava in nečakinja prvega zamorca, ki je na isti univerzi položil doktorski izpit iz zdravilstva. Njen stari oče je škof afriške metodistične episkopalne cerkve.

Štajerske novice.

š Neurje. Včeraj popoldne je divjala v mariborski okolici velika nevihta, Podrobnejši poročil o povzročni škodi še ni.

š Požar. V sredo je pričelo goreti na parni žagi in lesnem skladišču Antolič — Tomine v Mariboru. Ogenj je požar. bramba pravočasno zadušila. — Sinoči je mariborski čuvaj naznanil velik požar v Kamnici. Ko so ognjegasci došli na lice mesta, so videli, da je gorela slama, ki so jo ljudje zažgali na polju.

š Mariborsko gledališče je dobilo večeraj ob bivšega majorja Antona Ivanoviča Meggerja iz Beograda brzojavno obvestilo, da je posredoval pri ministertvu za prosveto, kjer je dobil zagotovilo, da bo mariborsko gledališče za prihodnjo sezono podpržljivo, da dobi posebno vodstvo in da se bo podpora zvišala.

Ljubljanske novice.

lj Kolo jugoslovanskih sester posluje odslej v svoji pisarni, Šolski drevored št. 2, II., poleg Narodne galerije, in sicer za časa počitnic vsako sredo od 9. do 11. ure popoldne. Izven uradnih ur pa daje pojasnila tajnica V. Beniger, Mestni trg 24, III. nadst.

lj Češka obec v Ljubljani pošlida večirek na rozludenou s p. Preclikom v restauraci Nar. Domu dne 23. t. m. o 20 hod. Vstop voln, hosté vitáni.

lj V kavarni »Zvezda« danes koncert godbe dravske divizije. Vstop prost.

lj Koneert. V soboto, dne 23. t. m. in vsaki večer ob vsakem vremenu, na najlepšem in največjem restavracijskem prostoru, na terasi hotela niškega kvarteta s solo-harfo in petje ruske umetniškega kvarteta s solo-harfo in petje ruske umetnice gđ. Larise Vasiljevne. Koncert traja od pol 10. do 23. ure. Ob nedeljah in praznikih od 16. ure naprej. Vstop prost. Dobra postrežba, pristna vina, vedno sveže mrzlo pivo, priznana najboljša vina v steklenicah mariborske »grajske kletke«. Vedno gorka in mrzla jedila v večji izbiri. Cene primerne. Za obilen obisk se priporoča Mirko Tratnik, restavracija. (2587)

lj Umrlj so v Ljubljani: Marija Lah, bivša hišna, 52 let. — Ana Šimnovec, tisk. uslužbenka, 26 let. — Neža Stravs, semeniška sestra, 26 let. — Marija Polaj, čevljarjeva žena, 63 let. — Ana Povšin, kočarjeva žena, 59 let. — Marija Urbas, žena gostilničarja in posestnika, 54 let. — Florentina Weiss, hči račun. oficijala, 2 meseca. — Fran Carnelli, drž. železn. pristav, 50 let. — Marija Mrzel, bolniška sestra, 35 let.

lj (Darilo). Za mestne reveže ljubljanske je daroval g. Josip Kossler s soprogo K 600.— mesto venca na krsto pokojnemu polkovniku Karlu pl. Holleghy.

lj Otroci brezkonfesionalnih staršev ali takih, ki so nepriznane varoizpovedanja, izključeno ni, da je v Ljubljani članedne kaj takih otrok, ki so rojeni v Ljubljani, a niso krščeni niti niso vpisani v kak drugi rojstni knjigi (a pr. pri rabinatu v

Zagrebu). Zato opozarjamo take starše, da morajo rojstvo svojih otrok s posebno vlogo nemudoma naznaniti ob priložnosti poročne lista staršev, oziroma rojstnega lista nezakonske matere ter z navedbo, katere babica je pri porodu poslovala, mestnemu magistratu, da vpiše otroka v magistratno rojstno knjigo. Malomarnost v tem oziru more pozneje škoditi le otroku samemu, če ne bo mogel nikje dobiti rojstnega lista, ko ga bo potreboval za šolo, za službo, za vojašnico itd.

lj Prijeti roparji. Poročali smo o ropu, izvedenem 16. t. m. na Ivanu Kozjeku z Loga št. 23. Kozjek je kupil pri trafikantki Frančiški Stefan za 1000 kron tobaka. Ko se je peljal skozi Mestni log proti Viču, ga je ustavil Stefan Zagorjan, kateri je rekel, da je detektiv in da mu bo tobak zaplenil, če mu ne plača 3000 kron. Kozjek je glihal z detektivom, ki se je končno zadovoljil s 400 kronami. Ko se je nato Kozjek odpravil s tobakom, sta ga kmalu na to zopet dva moža ustavila, ga udarila s kijem po glavi in mu odvzela tobak, ki je bil vreden 2300 kron. Policija je aretirala Ljubljancina Franca Štefana in Štefana Zagorjana, ki sta priznala svoje dejanje.

lj Pohujšanje otrok v barakah. V neki baraki v Šiški ima posteljo na hodniku Tone Korbar. K njemu je prihajala že večkrat policija in sodnijsko predkaznovana Marija Orehovec. Ugotovilo se je pred sodiščem, da so se otroci hudo pohujševali. Sodnik je obsodil Orehovec na 3 tedne strogega zapore. Korbarja pa na 48 urni zapor.

lj Boj prostitutij. Na šiškemem hribu je aretirale detektiv Havptman prostitutki, 8 krat predkaznovano Frančiško Zabavnik in 7 krat predkaznovano Frančiško Bajda.

lj Izpred sodišča. Leopold Stemberger je beračil na Poljanski cesti. Nadstražnik Jazbec ga je zato aretirale. Stemberger je na sodišču izjavil, da ne zna nič slovenski in se je nemško govorjal. Seveda je trdil, da ni beračil. Nadstražnik Jazbec je potrdil, da je Stemberger beračil in ko je to ta zanikaval, je rekel: »Ko smo ga aretirali, je imel pol milijona uš, kar kapale so od njega. Nič se ga ni upal prijeti. Sodnik je Nemca obsodil na 14 dni strogega zapore in pristavil: »Če mi prideš še enkrat pred oči, ne bo šlo pod 2 meseca!« — Anton Plevel je pohabljen. Beračil je in stražnik ga je prijel. Rekel je, da je prošil na vladi dovoljenja za muziko. Sodnik: »Vselej, kadar pridete pred mene, mi pripovedujete o muziki!« Plevel: »Kako naj pa dobim dovoljenje, ker še le v Ljubljano stopim, me precej primejo!« Obsojen je bil na 6 tednov strogega zapore s postom, temnico in trdim ležiščem.

KOMUNISTIČNE STROKOVNE ORGANIZACIJE.

Moskva, 21. julija. Kongres revolucionarnih strokovnih organizacij je končal pri glasovanju z zmago levega krila, ki je s 337 proti 11 glasovom glasovalo za ustanovitev komunistične internacionale strokovnih organizacij.

PAMETEN KORAK.

Pariz, 21. julija. Vidiranje potnih listov pri potovanju v Anglijo, ozir. Francijo je sporazumno med obema vladama ukinjeno.

Socialni vestnik.

Za duhovnike, ki vodijo delavska društva, se vrši dne 25. in 26. avgusta v Fuldi v Nemčiji kurz. Predavanja so sledeča: 1. Bogoslovna znanost in dušno pastirstvo v njihnih odnosih do socialnega dela v družbi; 2. Ideja stanovske dolžnosti kot središče vzgojnega dela med delavstvom; 3. Naravni pripomočki pri organizaciji delavstva; 4. Socializem in krščanstvo. 5. Praktična navodila. — Vsak duhovnik dobrodošel!

Novi program nemške socialne demokracije. Posebna komisija nemške socialne demokracije je izdelala novi program stranke, ki bo prišel pred kongres v Göttingu, ki se vrši septembra t. l. Načrt novega programa je priobčen v »Vorwärts« in pomeni preokret socialne demokracije močno na desno. Dočim znani erfurtski program zahteva »spremembo kapitalistične lasti na produktivnih sredstvih v celom obsegu, novi program sicer tega ne razveljavlja, pač pa dodaja k temu odstavek ki pomeni omejitve te zahteve v toliko, da govori o socializaciji kapitalističnih produktivnih sredstev izrecno z ozirom na »velike koncentrirane gospodarske obrate, v kolikor so že postali zasebni monopol in so dosegli oblast, katere si podjarniki celo gospodarsko življenje naroda. — Novo je tudi to, da novi program izrecno priznava razlaščenemu zasebnemu kapitalu pravico do odškodnine in naglašuje dejstvo, da nekateri obrati se niso zrelj za socializacijo. Glede teh zahtev program »progressivno udeležbo javne oblasti na dobičku. — Tudi je novo to, da se ima »pri vseh ukrepih podružabljenja gospodarstva jemati ozir ne samo na socialno izboljšanje delavskega položaja, temveč tudi na čim višjo produkcijo. — Glede agrarnega vprašanja se novi program ne obrača več zoper kmetijsko posest sploh, ampak samo zoper veleposest, ki naj se »polagoma izpremeni v zadružno obratno obliko. — Proti komunistom se obrača posebna točka, ki ne odklanja samo diktature manjšine, ampak se obrača celo proti vsakemu političnemu stanovskemu zastopstvu namesto parlamentarnega demokratičnega sistema. — Program je za enotno državo, toda za čim večjo legislativno avtonomijo občin, okrajev in dežel. — Program zahteva enotno delavsko pravo, glede katerega zahteva razum splošno znanih stvari predvsem normalni osemurni delavnik in za vsakega delavca najmanj 86 ur nepretrganega počitka v tednu. — Stanovsкаja politika se mora vseskozi podružabiti. — V kulturnem oziru so ostali socialni demokrati reakcionarci, govore o veri kot privatni zadevi, zahtevajo enotno državno šolo in zanikujejo pravico rodbine do vzgoje. — Svetovno naziranje je slejkoprej razredno-materialistično.

Katoliški vestnik.

c Zanimiva statistika verstev. Na neki verski debati v Washingtonu se je na podlagi števil, ki jih je sestavil član statističnega urada v Stuttgartu, dr. Zeller pred vojsko, ugotovilo: Pripadnikov krščanskih ver na vsem svetu je 534,940,000 pripadnikov Konfucija 300,000,000; brahmanstov 214,000,000; mohamedancev 175,029,000; budistov 121,000,000; židov 10,860,000; sešeti skupaj dobimo število 1.356,000.000 ljudi, ki so privrženci religij. In že to, da so še vedno privrženci religij, je tehten dokaz, da v verstvih še živi delujoča sila. V tem seznamu niso označene vse religije, ampak le tiste, ki imajo največ privržencev. Prebivalstvo sveta, preračunjeno v istem času, je bilo 1.544,510,000. Tako da je izmed vsakih pet-

najst ljudi na svetu trinajst pripadnikov ver. Če bi k skupnemu številu dodali še prebivalstvo, ki ga v splošnem smatrajo za manj kulturnega, divjaško pebivalstvo Afrike in pacifiških otokov, bi se število vernikov proporcno zvišalo. Niti ne vključujejo te številke religije kot je taoism, ki ima precej privržencev na Kitajskem, ali šinto, ki je nacionalna religija Japonske. Če bi vključili v to število pristaše vseh ver, bi brezdvomno našli, da je na vsakih petnajst ljudi 14 vernih. Pa tudi to je najbrž še premalo. Obstojajo namreč še kulti in sekte, za katere noben statistični urad ne ve. — Zanimiva je številka, ki pripada krščanskim veram. Krščanska vera je absolutno najštevilnejša izmed vseh na svetu; od vseh prebivalcev sveta pa se pripoznava h krščanstvu 35%. Budhizem, katerega številčna moč se v propagandnih spisih rada povdarja, ima štirikrat manj pristašev nego krščanstvo.

Vestnik S. K. S. Z.

Pisarna SKSZ (II. nadstropje Ljudskega doma) je za stranke odprta vsak dan od 8. do 12. ure in od 15. do 17. ure. V tem času je v pisarni vsakdo dobrodošel. Na to opozarjamo vse, ki žele pisarno posetiti. V zadnjem času je namreč ravno izven uradnih ur tak naval na pisarno, da onemogoča vsako resnejše duševno delo v pisarni zaposlenih, tako da niti tekoče korespondence ni mogoče redno reševati.

Orlovski vestnik.

Celjsko orlovsko okrožje s sedežem na Teharjih naznanja, da se vrši v nedeljo popoldne ob 3. uri v društveni sobi (v kaplaniji) na Teharjih seja okrožnega sveta za celjsko okrožje. Po seji, ob pol 5. uri bo v istem prostoru sestanek članov domačega (Teharskega) odseka. Tudi člani sosednjih odsekov so dobrodošli. Bog živi! — Odbor.

Dijaški vestnik.

Mednarodni dijaški kongres. Dne 19. julija se je pričel prvi mednarodni kongres dijaških združenj, ki bo trajal tri dni. Navzočih je 52 delegatov, ki zastopajo 24 narodov.

d Članom in članicam SDZ. Očividno nekatere še ne vedo, kam naj naslavlajo dopise za SDZ. Vnaprej se je posluževati samo naslova: Ivo Peršuh, Ljubljana, Ljudski dom.

Prosveta.

pr »Pretkani Scapin« v Domžalah. — Ljudski oder v Ljubljani vprizori v nedeljo dne 24. julija ob pol 16. uri kot gost katoliškega slovenskega izobraževalnega in podpornega društva v Domžalah v tamošnjem društvenem domu Molierovo komedijo: Pretkani Scapin, k je s svojim pristnim humorjem in v svoji bujni opremi dosegel to poletje že na mnogih podeželskih odrih neoporečen uspeh. Na to prireditve, že danes opozarjamo Domžalčane in okoličane kakor tudi ljubljanske izletnike.

pr Razstava »Probude«, društva jugoslov. umetnikov, industrijev in obrtnikov se vrši v petek, dne 22. t. m. v Kranju, v nedeljo, 24. t. m. na Bledu, v torek 26. t. m. v Škofji Loki. Razstava je v narodno-gospodarskem in umetniškem oziru velevažnega pomena, zato se cenjeno občinstvo najljubšeje vabi, da si razstavo gotovo ogleda.

pr Založništvo pevskega društva »Ljubljanski Zvon« javlja, da je prva naklada »Treh moških zborov« (Adamič: Ljubici, Rožanc: Mak žari in Prelovec: Rdeče rože) pošla ter bo v par dneh dostopna druga izdaja. Pevskim zborom priporočamo, da poleg partiturne naroče tudi litografrane glasove posameznih zborov, ki jih društvo prodaja po nizki ceni. — Tudi glasovi »Pet veselih pesmi« Emilia Adamiča so na razpolago. Prvo izmed teh pesmi »Fantovsko« pojo že naša pridna pevska društva v Ameriki. — V jeseni založi »Ljubljanski Zvon« ženske dvospeve s spremljevanjem klavirja, katerih naša literatura zelo pogrška. Ustrezno bo z njimi solistinjam in ženskim zborom. — Naročajo izdaje »Ljubljanskega Zvona« (partiture prodaja tudi Jugoslovanska knjigarna) in podpirajte kulturno podjetje društva!

pr »Mladost«, broj 2. Ravnokar je izšla druga številka »Mladosti«, glasila hrv. kat. mladine z vrlo zanimivo vsebino. Na prvem mestu prinaša Himno gimnastičnih odseka, katero je jako srečno prevel v hrvaščino br. Savellič. Orlovski himni sledi programatičen članek: Cemu gimnastički odseki u mladinskih društvima? s poljudno pisanimi pododdelki: Zdravo tijelo — zdrava duša; Što će seljaku tjelevožnja?; I Bogu je milo, da vježbamo svoje tijelo; Sv. Otac papa — gimnastičar in s toplim pozivom: Na noge! Naslednji članek s naslovom: Dječica Orleanska prinaša kratak življenjski te mlade francoske svetnice, ki naj služi organiziranim katoličkim fantom in dekletom kot vzor viteštva, čistosti in ljubezni do domovine. V nadaljnjem slede štiri prav ljubke pesmice in pa L. Tolstoj: Svarja među braćom! Iz organizacijskega vestnika je razvidno, kako živahno delujejo posamezna društva in pa njih odseki. Mi se uspehov njih dela iz srca radujemo, saj so njih uspehi tudi naši. Bratom in sestram širom Slovenije pa prav toplo priporočamo, da pridno naročajo in be-ro bratsko glasilo, saj stane samo 20 K. Naroča se pri upravi »Mladosti«, Zagreb, Kaptol 27.

pr A. Matosović, »Naše kolo«, I. in II. zvezek se dobivajo v Jugoslovanski knjigarni.

pr »Elegantni svijet« — Praktični modni list. Izšla je 6. številka tega zagrebskega modnega lista, ki po svoji vsebini zasluži, da izpodrine razne nemške modne liste v naših družinah. (Zagreb, Duga ul. 9, cena polletno 36.— K).

pr Stolica slavistike na Italijanskem in Nemškem. Italijanska vlada je ustanovila v Padovi stolicu za slavistiko, ki že deluje, ter je izrazila željo napram češkoslovski vladi, da bi dobila stolicu tudi češko knjižnico. Kakor vedo povedati »N. L.«, je tej želji že ugodeno. — Podobno knjižnico je poslala istočasno češka vlada v Strasburg.

kjer deluje stolica za slavistiko od lanskega leta.

pr »Hrvatska Prosvjeta«. Vsebinska 8. številke: A. Allirevič: Divorčoni. — M. Sabić: Spustio sam glavu. — J. Gunčević: Benedikto XV. Mironosac. — J. Zdunič: Večernji blagoslov. — R. H. Benson: Nevidljivo svijetlo. — D. Sudeta: Blagoslov ljeta. — M. Matulić: Ujedinjenje Njemačke. — Pregledi.

Turistika in sport.

Sportni ribolov v Bohinju. Generalni komisarjat za tujski promet v Sloveniji javlja, da dobivajo športniki dovoljenje za ribičev v Bohinjskem jezeru in v drugih državnih vodah v Bohinju pri gozdarskem oskrbniku inž. Božiču v Bohinjski Bistrici in pri poverjeniku za kmetijstvo v Ljubljani. Natančnejša pojasnila daje Tourist-Office Ljubljana, Dunajska cesta št. 18.

Izlet kolesarjev in motociklistov v Novo mesto privedi v nedeljo dne 24. julija kolesarska »Ilirija«. Odprto za vse kolesarje. Skupni odhod je z Dolenjskega mosta ob 5. uri jutraj.

»Sport«, št. 80 je izšla s sledečo vsebino: Dempsey—Carpentier, Konjske dirke v St. Jerneju, Mariborsko pismo, Sportni teden 1921, Plavalna tekma na Ljubljani, Lahkotletični meting v Celju, Josip Goričar. — Razen tega prinaša list tudi krasne slike in ga vsem toplo priporočamo.

Češka koč (1600 m) pod Grintovcem je že otvorjena in oskrbovana. Opozarjamo pa turiste, da odločno odsvetujemo dohod v Češko koč čez žrelo, ker je ta pot letos zopet razdrta in nevarna. Ko bo pot, ki se je ravno v zadnjem času močno pokvarila, popravljena, priobčimo to v časopisih.

Gospodarstvo.

BORZA.

Curih, 21. julija. (Izv.) Devize: Pešta 185, Berlin 785, Italija 2705, London 2180, Newyork 608.50, Pariz 4705, Praga 780, Dunaj 0.77, Bukarešt 820, Zagreb 875, Varšava 0.32, Holandska 192. — Valute: nemško-avstrijske krone 0.80.

Dunaj, 21. julija. (Izv.) Devize: Pešta 261, Berlin 1080, Italija 8750, London 3000, Newyork 834, Pariz 6462, Praga 1077, Zürich 137.75, Bukarešt 1130, Zagreb 506, Varšava 43.75. — Valute: ogrske krone 260.50, nemške marke 1088, italijanske lire 3780, funt sterl. 3000, dolarji 828, franc. franki 6450, češkoslovaške krone 1092, nemško-avstrijske krone 13700, rumunski lei 1124, dinar 2010, poljske marke 42.75.

Zagreb, 21. julija. (Izv.) Devize: Pešta 52, Berlin 212—218, Italija 730—733, London 578 do 583, Newyork 162.75—163, Pariz 12.53—12.54, Praga 210—210.25, Dunaj 19.70—19.75, Zürich 26.50—27, Napoleondori 226—226.50. — Valute: nemške marke 216—218, italijanske lire 722, dolarji 158, nemško-avstrijske krone 20—20.75, rumunski lei 228.

g Nova podružnica Zadruga Gospodarske banke se odpravi prihodnje dni v Šibeniku.

g Angleška banka je znižala diskont od 6 na 5 in pol odstotka.

g Prost promet s sladkorjem na Ogrskem. Po odredbi vlade bo od 1. septembra dalje prost ves promet s sladkorjem. Sladkorna centrala likvidira 1. avgusta. Odredbe, ki se tičejo sladkornega izvoza in uvoza ostanjejo v veljavi.

g Interpelacija v angleški zbornici radi mešičkih rudnikov. Dne 11. julija je Capt. Moreing interpeliral v nižji zbornici (House of Commons) podtajnika za zunanje zadeve glede mešičkih rudnikov, ki jih je kot znano kupila angleška družba Central European Mines Ltd., ki so pa kot prejšnja nemško-avstrijska posest še vedno pod sekvestrom. Mr. Harmsworth je odgovoril, da so mu znane težkoče glede te zadeve, da so pa bili pri vladi SHS storjeni potrebni koraki, o katerih upa, da ne bodo ostali brezuspešni.

g Odpis vojnih dolgov. Na tem mestu smo že večkrat govorili o odpisu vojnih dolgov od strani Amerike in antantnih držav in v Ameriki se je že dalje časa čutila od Angleške organizirana agitacija, ki je delovala v tej smeri. Vendar je pa stališče angleških oficijelnih krogov glede te stvari dozdaj bilo še neznan. Zdaj pa je Mr. Mellon, finančni tajnik ameriškega kabineta razkril v finančnem oskru ameriškega senata pismo angleškega ministrskega predsednika Mr. Lloyd George-a na bivšega predsednika Wilsona, datirano 8. avgusta 1920, v katerem je prvi izjavil, da bi Angleška odpisala vse vojne dolge svojim zavzemnikom, če bi isto storila tudi Amerika nasproti Angleški. Ponosna Velika Britanija je takorekto prosila svojo nekdanjo kolonijo, na ji odpusti vojne dolge, ker jih menda ne more plačati! To pismo je bilo dozdaj tajno ter so zanje vedeli le najvišji finančni krogi. Zanimivo je, da je lanske

leto ob času, ko je to pismo došlo, znatno padel funt sterling na newyorskem borzi. Tudi letos se je bil dvignil že na 4 dolarje (pariteta en funt sterl. je 4.86 dolarjev), sredi tega meseca pa je zopet notiral le 3.63 dolarjev.

g Zopet uvedba kapitalizma na Ruskem. Iz Helsinkijev poročajo, da je sovjetska vlada izdala dekret, ki odpravlja vse omejitve na zbiranje kapitala. Ruski državljani zopet smejo imeti vsote denarja v poljubni višini, nacionalizirane banke zopet smejo sprejemati denar na tekoči račun in vloge so zopet nedotakljive.

g Letna poročila nemški bank za leto 1920 izkazujejo glede prometa in čistega dobička velik napredek ter so temu primerno zvišane dividende za 2—6 odstotkov. Kosmati dobiček osmerih največjih bank znaša 2.282.000.000 Mk ali 1.429.000.000 mark več kot za leto 1919, čisti dobiček pa znaša 715.000.000 mark ali 454.000.000 mark več kot kot prejšnje leto. Največ dobička je bilo na obrestih in pri menjicah. Vred visokih cen so bančne bilance zelo narastle. Pasive osmerih velikih bank so koncu decembra 1920 znašale 63.346.000.000 mark ali 250 krat toliko kot kapital in rezervni zakladi, oziroma 22.031.000.000 mark več kot pa v prejšnjem letu.

g Hugo Stinnes, znani nemški velekapitalist, ima pod svojo kontrolo podjetja, ki štejejo skupaj okoli 8.000.000.000 mark kapitala. Zveza Siemens—Rhein—Elbe—Schuckert, ki obsega družbe Gelsenkirchen, Bochum, Siemens & Halske, Siemens & Schuckert in Schuckert Elektr.Ges., ima kapitala 1.770.348.000 mark, subsidiarne družbe 797.583.000 milijonov, participacije zavzemajo 2.106.401.000 mark in sub. participacije 323.702.000 mark. Razen tega je Hugo Stinnes kot upravni svetnik etc. interesiran še pri nadaljnjih podjetjih, ki imajo skupno kapitala okrog 3 milijone mark.

g Razpis dobave bele pšenične moke. Dne 28. julija t. l. dopoldne se v intendanturi Dravske divizijske oblasti v Ljubljani zaključuje pismena direktna pogodba z najpovoljnejšim ponudnikom za dobavo 10.000 kg fine, bele pšenične moke št. 0. Interesenti naj pošljejo pismene, s kolkom za 2 dinarja kolkovane ponudbe, ali pa naj stavijo ustmene ponudbe za franko vagon Ljubljanskega intendantskega skladišča, ki ima železniški tir, ali franko vagon, kake druge železniške postaje vojaskim tovarnim listom. Kavcija 10 odstotkov. — Natančnejši pogoji so interesantom na vpogled pri komandi Dravske divizijske oblasti v Ljubljani.

g Svetovna tonaža. Najnovejša izdaja Lloydovega registra označuje skupno svetovno tonažo s

54 milijoni ton. Potemtakem je sedanje stanje ladjeva preseglo stanje leta 1914 za več kakor enajst milijonov ton. Ta diferenca izvira od tod, ker so dale Zedinjene države neposredno po vojni zgraditi za kakih 10 milijonov ton novih ladij. Japonska in Holandija imata manj tonaže, kakor leta 1914, Anglija pa je prekoračila svoje stanje iz leta 1914 za 100.000 ton.

g Ukinjene omejitve za postajo Belgrad. S 15. t. m. so bile ukinjene omejitve za belgrajsko loco-postajo. Zato se od tega dne dalje sprejemajo vse postaje odpravljeno blago za Belgrad-loco v neomejenih količinah.

Poslano.

G. Karlu Logarju, pisarju v Hrastrniku!
Ker ste dne 14. julija 1921 napadli mojstra Janka Arnske ter pri tej priliki rekli, da sva podpisana neki veber istega tedna trgala vabilne plakate za shod NSS in ker podpisana osobito kot učenca ne moreva tako obdolžive prenesti, Vas javno pozivljamo, da svojo trditve tudi dokažete. Če se vam to posreči, sva pripravljena dati 1000 kron nagrade. Ako pa ne dokažete, Vas zadene očitke obrekovanja!

Hrastrnik, 17. julija 1921.

Josip in Anton Arnske, krojaška učenca.

* Uredništvo za spise pod tem naslovom ni odgovorno.

Meteorologično poročilo.

Ljubljana 306 m n. m. viš.

Čas opazovanja	Barometar v mm	Termometer v C	Relativna vlaga v C	Nob. vetrov	Padavine v mm
20.7. 21 h	735.6	24.1	2.5	jasno	jug
21.7. 7 h	733.7	17.5	2.1	jasno	—
21.7. 14 h	733.2	26.3	4.3	jasno	sl. sev.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

Stritarjeva ulica št. 2.

Podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici, Celju, Mariboru, Borovljah, Ptuj in Brežicah.

Delniška glavica K 50.000.000.

Rezerve K 45.000.000.

Se priporoča za vse v bančno stroko spadajoče posle. Prodaja srečke razredne loterije.

Cekovni račun številka 10.509. — Brzjavni naslov: Banka, Ljubljana. — Telefon št. 261 in 413.

Zobni atelije
Terdo Palovec
do 16. avgusta zapri.

Zahvala.

Dne 7. t. m. upepelil nam je požar gospodarsko poslopje. Da smo bili večje nesreče obvarovani in, da se je ogenj tako v kratkem času lokaliziral, se na tem mestu najprizrenejše zahvaljujem tukajšnji požarni bramb, orožništvu in vsem našim prijateljem, ki so z nadčloveško požrtvovalnostjo pomagali gasiti. Še enkrat vsem naša najprizrenejša zahvala, in Bog Vam plačaj.

Rodbina

Košmelj — Merova.

Železniki.

Opletanje stolov sprejema v popravilo
mojster Sv. Petra c. št. 22.

Oskrbnik (ca) Za večjo planinsko koč na Pohorju, katera je celo leto odprta, z letno nad 3000 gostov, se išče zanesljiv oskrbnik (ca); pogoj dobra kuharica. Pri košnji je nad 6 oralov zemlje, ter se da rediti 3—4 krave in prešice. Primerna kavcija potrebna. Nastop takoj. Osebnost se predstavi pri načelniku Mariborske podružnice S. P. D. Dr. Brenčec finanč. ravnanje v Mariboru.

DEKLICA
ki bi imela veselje do gospodinskih del, stara 12 do 16 let, se sprejme v boljšo trgovsko hišo na Dolenjskem. Vse ugodnosti po dogovoru. Zglasiti se je pismeno do 31. t. m. pod šifro: »Poštena in pridna 63« na upravo lista.

Koncipijenta

tudi začetnika sprejem takoj ali pa pozneje, dr. Franc Frian, odvetnik v Ljubljani, Miklošičeva cesta št. 4.

DVA
trgovska pomočnika

manufakturan, dobra prodajalca se pod zelo ugodnimi pogoji takoj sprejmeta. Ponudbe na Franc Mastek, Maribor.

Veletrgovina z železnino

v večjem mestu provincije išče pod dobrimi pogoji in za stalno, izvrstnega solidnega in treznega

sodelavca

kot pomočnika šefu, ki je popolnoma vešč v železn. stroki. Ponudbe pod »I. K. VII—35« na Blocknerjev zavod za oglaševanje, Zagreb, Jurjevska 31.

Zamenjam stanovanje.

Elegantno stanovanje na Dunaju v XIX. okraju, 3 sobe kopalnica, sprejemnica, električna luč, piln i. t. d. v novem poslopiju, se menja z enakim snažnim stanovanjem v Ljubljani ali okolici do oktobra. Naslov na L. W. Silvica pri Mariboru.

Na prodaj dve
enonadstropni
hiši

s skupnim dvoriščem ob dveh najbolj prometnih cestah in v sredini Ljubljane. Cena K 850.000 za obe hiši. Kupcu zagotovano stanovanje eventualno tudi lokal. Ponudbe pod »Ugoden prostor 35« na upravnistvo »Slovenca«.

Oglasi v »Slovencu«
imajo velik uspeh.

Hišo kupim v Ljubljani. Cenj. ponudbe pod »Hiša« do 25 t. m. na upravo lista.

GARJE
kraste, lišaje odstranjuje pri človeku in živalih Naftomazilo, ki je brez duha in ne maže perila. 1 lonček za 1 osebo po pošti 15 kron pri TRNKOCI, lekarna Ljubljana, Slovenija.

SPEDICIJSKA TVRDKA

Ludovik Ševar vd.
na RAKEKU
izvršuje najhitreje vse v to stroko spadajoče posle, tudi ocarinjenja.

ZAHVALA.

Ob prebitki izgubi našega nepozabnega, predbrega očeta in moža, gospoda

Josipa Dular

izrekamo preč. duhovščini, vsem prijateljem in znanec, kakor tudi vsem sorodnikom za spremstvo na njegovi zadnji poti k večnemu počitku najiskrenejšo zahvalo.

Vavtavas, 18. julija 1921.

Žalujoči ostali.

Nakup sena.

Intendantura Dravske divizijske oblasti sprejema vsak dan ponudbe za nakup sena v prešanem ali neprešanem stanju, od producentov in gospodarskih zadrug, od dobavljačev (liferantov) pa dne 29. julija za Maribor in Ptuj, 30. julija za Ljubljano in 1. avgusta za Celje in Sl. Bistrico.

Producenti in gospodarske zadruge ne polagajo kaucijo, ako doprinese svedočbo od njihovega županstva, da so faktično producenti sena.

Vsi drugi polagajo kaucijo v denarju, jamstvenem pismu, vložni knjižici ali v senu.

Komanda Dravske divizijske oblasti

E. broj 11.083.

Zadružna Gospodarska banka d. d.

Ljubljana, Dunajska cesta št. 38/I
(začasno v prostorih Zadruga zveze).

Podružnice: DJAKOVO, MARIBOR, SOMBOR, SPLIT.

Ekspozitura: BLED. — Interesna skupnost z Vseopčo Zantlijsko banko Zagreb in njeno podružnico v Karlovcu.

Daje trgovske kredite, eskomptira menice, lombardira vrednostne papirje, kupuje in prodaja tuje valute in devize, sprejema vloge v tekočem računu in na vložne knjižice ter preskrbuje vse bančne in borzne transakcije pod najugodnejšimi pogoji.

Pooblaščen prodajalec srečk Drž. razr. loterije.